

Poudarjam še enkrat, da ta razstava ni imela umetniških vidikov pred očmi, ampak je bila čisto prodajalnega značaja. In molk o nji v našem dnevnem časopisju pač ni bil samo slučajen.

Frst.

GLASBA.

Zlatko Grgošević: **Četiri jugoslavenske pučke popijevke.** Za muški zbor a cappella. Op. 1. Sadržaj: I. Vetar piri. II. Kraj potoka. III. Zaspala devojka. IV. U čas, dok se akšam čita. Edition Čaklović — Zagreb, 1920.

Kot I. zvezek Jugoslavenskih zborova — urednik je Ant. Dobronić — so izšle te skladbe. Na prvi pogled je jasno, da spadajo v isto smer, ki jo tako izrazilo kažejo Ant. Dobroničeve »Jugoslavenske pučke popijevke«, op. 4. Kakor se vidi, ta smer zaganja vedno širše valove. Hoče pa s svojimi deli iti na znotraj, do globlje korenine, na zunaj pa hoče doseči vzpostavitev nacionalne glasbene umetnosti v zmislu tradicij Lisinskega in Mokranjca, toda z večjimi umetniškimi zahtevami in sodobno skladateljsko tehniko (Predgovor). — Pred vsem kažejo neko barvno enotnost, ki teži za tem, da zlasti v spremljanju ustvari enoten kolorit, ponajveč nasičenega, celo težkega. Vendar pa jim — se zdi — ne gre za barvenost kar tako, ampak za poglobitev napeva. To je prav tako, kot če slikar naslika pokrajino, pa ne kakor jo vidi v luči, žarkih, ampak kakor jo je v sebi občutil in jo presnoval, preoblikoval in poglobil ali, recimo, potopil v svoj občut in jo potem podal, pa ne kot posnetek, izrezek narave, ampak kot izraz svoje duševnosti, ki se ta narava v njej zrcali. Zašto tudi ta struja navidez silno samovoljno postopa; pri obdelovanju nekatere znake silno poudarja, povečuje, druge, ki bi človek menil, da so sami po sebi dani, sploh opušča in pogosto s praznotami ali samo rahlimi namigi čudno prvobitno slikovitost doseza. Sladko — v običajnem zmislu — to izvečine res ni, prevzema pa, da obstaneš in posluhneš. Tudi morda še ni vse

povrelo — kakšen kolorističen učinek bi se morda z manjšimi stroški dal doseči — toda vino bo ognjevit, lep, vonjiv okus ostane človeku po njem. Ta prelivajoča se gorka barvenost in globlji izraz v marsičem temelji na brezobzirnih kontrapunktičnih zamislih.

Dr. Fr. Kimovec.

Karlo Adamič: **Slovenski akordi.** Zbirka 22 oziroma 32 mešanih in moških zborov. I. in II. zvezek. Uglasbil stolni kapelnik in glasbeni učitelj v Senju. V Ljubljani, 1921. Jugoslovanska knjigarna. Cena: vsak zvezek 40 K. — Karlo Adamič se nain je v cerkveni glásbi pred nekaj leti predstavil dokaj ugodno z zbirko Marijinih pesmi. V tej se manj ugodno. Res je število skladb veliko — 54 —, pa bi rajši imeli malo število res dobrih. Kar je daljših, so vse slabotne, namesto kakršnega koli razvoja se ti neprestano vrta ista misel v isti obleki pred očmi. Nekaj srednje dolgih je še najboljših. Krajše so ali narodne, kar pa ni označeno, tudi so včasih nerodno obdelane — ali pa samostojne, le da se vse pesmi, ki so zložene na znano besedilo, tesno oklepajo tudi znanih napevov, kar smo mestoma že tudi pri Marijinih občutili. Razloček je samo ta, da so v tej izdaji nekoliko oslavljeni. Ti očitni nedostatki naših podeželskih zborov res da prida ne bodo motili, kar pa seveda vrednosti zbirke ne določuje.

Fr. K.

Emil Adamič: **Nočne pesmi.** Samospevi za nizki glas s klavirjem. Založila in izdala »Jugoslovanska knjigarna« v Ljubljani, 1921. Cena 40 K. Pet pesmi je, ki kažejo, da se je vretje sedanjih čudno neustaljenih dni tudi Adamiča polotilo. Če smo ga doslej poznali ponajveč kot veseliga, včasih malo srboritega fanta, zahteva zdaj, da ga začnemo od globlje strani presoati; še odločneje namreč kot v teh pesmih je začel hoditi samostojna pota v svoji suiti »Ah mladost ti moja, kje si?«, ki kaže — kakor že Nočne pesmi — čut za toplo iskrenost, ki jo rad ožari s svetlobo, upodobi z mehkim usmevom. Zadnje tri so zlasti pisane s srčno gorkoto.

Fr. K.